

Jaarstukken 2024

Gemeente
Hengelo

7.3 Toelichtingen

7.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De Jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 19 april 2022 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

7.3.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de Jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar zijn in acht genomen als die bij het opmaken van de Jaarrekening bekend zijn. Winsten worden opgenomen als zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het besluit tot toekenning aan het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

De eindresultaten van de vastgestelde grondexploitaties worden verrekend met de algemene reserve grondexploitatie. De verrekening is in de meerjarenraming gefaseerd in het jaar dat verwacht wordt dat de grondexploitatie kan worden afgesloten. In enkele gevallen vindt er een tussentijdse verrekening plaats. Een tussentijdse verrekening kan alleen plaatsvinden, wanneer er aan onderstaande regels wordt voldaan:

- Verliezen zullen worden genomen in het jaar waarin deze tot uitdrukking komen (onafwendbaar zijn). Voor deze negatieve complexen wordt een voorziening gevormd tegen contante waarde;
- Tussentijdse winst dient genomen te worden conform de Percentage of completion (Poc) methode. Naar rato van gerealiseerde kosten en opbrengsten wordt de winst genomen. Dit conform de spelregeld zoals opgenomen in de notitie grond exploitaties van de commissie BBV.

De balans geeft de stand van zaken weer voor wat betreft de omvang en samenstelling van het vermogen, zowel per balansdatum alsmede de cijfers van de balans van het vorige begrotingsjaar (artikel 30 BBV). De balans bestaat uit Activa en Passiva.

Activa wordt onderscheiden in vaste en vlottende activa, al naar gelang zij zijn bestemd om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente al dan niet duurzaam te dienen. Passiva wordt onderscheiden in vast en vlottend.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende verlofaanspraken. Vakantiedagen en verlofsaldi leiden in principe niet tot een uitbetaling, tenzij medewerkers uit dienst gaan.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering is in de Jaarrekening de algemene uitkering opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeente afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid en volledigheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. Conform de uitspraak van de commissie BBV is in de Jaarrekening het uitgekeerde bedrag opgenomen en is er geen schatting opgenomen van nog te ontvangen eigen bijdragen.

Bedragen opgenomen in financiële tabellen zijn x € 1.000. Bij de tekstuele toelichting op de balans is de afronding gedaan tot miljoenen euro's, tenzij anders is aangegeven.

Vaste Activa

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa (artikel 33 BBV).

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn, evenals materiële vaste activa, niet financieel van aard. Ze zijn niet tastbaar, in tegenstelling tot materiële vaste activa. Alle activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 63 BBV), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (incl. de betaalde boeterente) worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven. Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden volledig afgeschreven in maximaal 5 jaar.

Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt. Deze worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage verminderd met de afschrijvingen. Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven als was het actief waarvoor de bijdrage wordt verstrekt in bezit van de gemeente.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (inclusief Software) zijn te onderscheiden in:

- Investerings met een economisch nut (het is verhandelbaar / kan opbrengst genereren);
- Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut (artikel 35 BBV).
- Investerings met een economisch nut in erfpacht

Activa met een economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Activa met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Tevens zijn de uit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

Activa in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De "verordening op het Financiële beleid en beheer van de gemeente Hengelo" is in 2023 vernieuwd en in de "Nota investerings- en activeringsbeleid 2024" zijn de regels omtrent waarderen en afschrijven van activa nader vastgelegd.

In beginsel wordt lineair afgeschreven. Slechts in incidentele gevallen wordt een afwijkende afschrijvingsmethode gekozen, bijvoorbeeld omdat wet- en regelgeving dit voorschrijft of om fluctuaties in tarieven te voorkomen. Afschrijvingen geschieden op basis van een bestendige gedragslijn en zijn onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen (percentages) zijn:

Soort actief	Afschrijving
Onderzoek en ontwikkeling	20,0%
Grond	0,0%
Riolering	2 - 3,3%
Openbare verlichting	4,0%
Wegen	3,3%
Parkeerapparatuur	6,67 - 10,0%
Gebouwen	2,5%
Vervoermiddelen	10 - 12,5%
Soft- en hardware	16,6 - 33,3%

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde (onderhouds)voorziening gebracht.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van de eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Indien de gronden in eeuwigdurende erfpacht zijn uitgegeven vindt waardering tegen registratiewaarde plaats.

Financiële vaste activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van langer dan één jaar worden onder de financiële vaste activa opgenomen. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar behoren tot de vlottende activa.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten). De verstrekte leningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde bestaande uit de initiële verstrekking verminderd met de jaarlijkse aflossingen. Indien nodig heeft afwaardering wegens duurzame waardeverminderingen plaatsgevonden. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde van de leningen in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn

gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de deelneming duurzaam lager is dan de verkrijgingsprijs zal er een voorziening worden getroffen voor de waarde vermindering tot marktwaarde.

Flottende activa

Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, de liquide middelen en de overlopende activa (Artikel 37 BBV).

Voorraden

De grond- en hulpstoffen zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, worden vermeerderd met de toegerekende algemene beheerskosten (inclusief rente) en verminderd met de gerealiseerde verkopen. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs, vindt waardering plaats tegen deze lagere marktwaarde.

De onderhanden werken incl. de bouwgronden in exploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs vermeerderd met de vervaardigingskosten verminderd met de opbrengsten wegens gerealiseerde verkopen en ontvangen (rijks)subsidies.

Voor verwachte incourantheid van de voorraad of voor verwachte verliezen op grondexploitatie is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening is bepaald op de contante waarde van de voorraad.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien is voldaan aan de volgende voorwaarden, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen verkrijgingsprijs opgenomen. Kas- en Banksaldi worden daarbij afzonderlijk opgenomen.

Vaste passiva

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer (Artikel 41 BBV).

Eigen vermogen

Het eigen vermogen kent geen eigenstandige waardering. Feitelijk vormt het eigen vermogen de resultante van alle overige in de balans opgenomen posten, die wel een eigenstandige waardering kennen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders (op basis van actuariële berekeningen) is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd, o.a. o.v.v. gehanteerde rekenrente.

De voorzieningen ter egalisering van kosten stelen op een actuele meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is het beleid ter zake nader uiteengezet.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan de reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar en de overlopende passiva.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar worden gesplitst in kasgeldleningen, bank- en giroaldi alsmede in overige schulden. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

Overlopende passiva zijn verplichtingen jegens een derde om op een bepaalde manier te handelen of presteren. Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De Verplichting is in het begrotingsjaar opgebouwd en komt in een volgend begrotingsjaar tot betaling. Hieronder vallen ook van overheidswege ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Aan de passiefzijde van de balans worden buiten de balanstelling opgenomen het bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen een borgstelling of garantstelling is verstrekt (Artikel 50 BBV).

Borgstelling

Bij een borgstelling wordt altijd waarborg voor een bepaald bedrag verleend. Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Garantstelling

Bij een garantstelling kan in principe ook een garantstelling worden gedaan zonder een maximumbedrag.

Overige niet uit de balans blijkende verplichtingen

Hier wordt melding gemaakt van de financiële verplichtingen waarbij de gemeente Hengelo voor een aantal toekomstige jaren is verbonden, voor zover dit niet blijkt uit de balans.

Overige gegevens

Alle ten tijde van het opmaken van de Jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de Jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:

- Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals in 2024 door de raad is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 14 miljoen) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 234.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

7.3.3 Toelichting op de balans

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2024:

Immateriële vaste activa	Boek- waarde 01-01-2024	Invest.	Des- invest.	Bijdr.	Afwaard.	Afschr.	Boek- waarde 31-12-2024
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en saldo van agio en disagio	323	-	-	-	-	25	299
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	2.003	190	-	-	-	178	2.015
Totaal immateriële vaste activa	2.326	190	-	-	-	203	2.314

De immateriële vaste activa betreft het disagio op de lening van de Deutsche Bank AG. De lening werd in 2011 verstrekt tegen een koers van 95,583%, een disagio derhalve van € 622.050. Dit disagio wordt gekoppeld aan de looptijd van de lening afgeschreven met € 25.000 per jaar. De lening loopt af in 2036. Daarnaast betreffen de immateriële activa de bijdragen aan activa in eigendom van derden zoals de Stichting Schouwburg, Markt 8; Hengelo Promotie en de bijdrage voor de kunstijbaan in Enschede.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen: (zie volgende bladzijde). De belangrijkste mutaties betreffen:

Investerings: De grootste investering betreffen voornamelijk:

Economisch nut: € 25,7 miljoen

- € 8,0 miljoen aankoop grond en pand Hazenweg
- € 3,0 miljoen project Haven fase 2 CEF 2017-EU-TM-0024-W
- € 2,5 miljoen project Uitvoeringskrediet Zonneveld Boeldershoek

Maatschappelijk nut: € 13,3 miljoen

- € 2,6 miljoen project Uitvoeringskrediet Wetplein
- € 2,5 miljoen project Uitvoeringskrediet F35 Bankastraat

Desinvesteringen : betreffen verkoop gronden.

Bijdragen: de bijdragen (van derden) betreffen voornamelijk onder:

- *Economisch nut: € 6,8 miljoen*
- € 4,4 miljoen bijdragen uit voorziening rioolrenovatie
- € 2,0 miljoen bijdragen uit EU, Provincie en Rijk, Project Haven fase 2 CEF 2017-EU-TM-0024-W
- *Maatschappelijk nut: € 5,2 miljoen*
- € 1,3 miljoen subsidie Provincie, Rijk en voorziening rioolrenovatie, Project Uitvoeringskrediet F35 Bankastraat
- € 1,2 miljoen subsidie Provincie, Rijk en voorziening rioolrenovatie, Project Uitvoeringskrediet Wetplein
- € 0,8 miljoen voorziening rioolrenovatie, Project Uitvoeringskrediet Bloemenbuurt
- € 0,5 miljoen interne bijdrage, Project Uitvoeringskrediet Laan van Driene/PC Hooftlaan rotonde

Afwaarderingen: betreft afwaardering gronden Geleenstraat. Inventarisatie leert dat er geen mogelijkheden meer zijn om te ontwikkelen aan Geleenstraat. Dit besluit is reeds meegenomen in de 2^e Berap 2024.

Afschrijvingen: betreft de reguliere afschrijving (± € 11,5 miljoen).

Herrubricering: Gronden gekwalificeerd onder MVA zijn naar Onderhanden werk overgeheveld. Betreft ingebrachte gronden in Campus Driene, Woonwagenlocatie, Hart van Zuid verspreide gronden en erfpachtgrond welke wordt ingebracht in Beekstraat en omgeving. Totale waarde € 3,4 miljoen.

Op de boekwaarde van materiële vaste activa "Gronden en terreinen met economisch nut" wordt de Voorziening "Voormalige Niet in exploitatie genomen bouwgronden" in mindering gebracht. Dit betreffen conform het BBV de strategische gronden. De kolom "Boekwaarde" is exclusief de genoemde voorziening, de kolom "Balanswaarde" is inclusief de voorziening. De voorziening bedraagt ultimo 2024 € 11,7 miljoen.

De voorziening en de balanswaarde zijn in aparte kolommen zichtbaar gemaakt.

Materiële vaste activa	2024				2024				2024						
	Balans- waarde 01-01-2024	Boek- waarde 01-01-2024	Herrubri- cering	Balans- waarde 01-01-2024	Balans- waarde 01-01-2024	Boek- waarde 01-01-2024	Herrubri- cering	Invest.	Des- invest.	Bijdr.	Afwaar- dering	Afschr.	Boek- waarde 31-12-2024	Voor- ziening 31-12-2024	Balans- waarde 31-12-2024
	189.020	202.011	-	189.020	202.011	-2.989	17.870	-	223	96	9.242	207.331	11.709	195.622	
M.V.A. met economisch nut:															
Gronden en terreinen	36.971	49.963	-	36.971	49.963	-2.989	4.195	-	-	96	-	51.073	11.709	39.364	
Woonruimten	24	24	-	24	24	-	-	-	-	-	2	22	-	22	
Bedrijfsgebouwen	117.367	117.367	-	117.367	117.367	-	7.496	-	54	-	4.429	120.380	-	120.380	
Grond, weg en waterbouwkundige werken	529	529	-	529	529	-	-	-	-	-	141	388	-	388	
Vervoermiddelen	15	15	-	15	15	-	-	-	-	-	8	7	-	7	
Machines, apparaten en installaties	21.984	21.984	-	21.984	21.984	-	5.374	-	31	-	3.538	23.789	-	23.789	
Ov. materiële vaste activa	12.129	12.129	-	12.129	12.129	-	805	-	138	-	1.124	11.672	-	11.672	
M.V.A. met econ. nut door heffingen:	34.395	34.395	-	34.395	34.395	-	7.814	-	6.601	-	807	34.801	-	34.801	
Gronden en terreinen	361	361	-	361	361	-	-	-	-	-	-	361	-	361	
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bedrijfsgebouwen	744	744	-	744	744	-	-	-	-	-	26	718	-	718	
Grond, weg en water- bouwkundige werken	32.683	32.683	-	32.683	32.683	-	7.639	-	6.601	-	621	33.100	-	33.100	
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Machines, apparaten en installaties	607	607	-	607	607	-	-	-	-	-	160	447	-	447	
Ov. materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	175	-	-	-	-	175	-	175	
M.V.A. met econ. nut in erfpacht:	18.382	18.382	-	18.382	18.382	-453	-	1	-	-	-	17.928	-	17.928	
M.V.A. met maatschappelijk nut:	41.746	41.746	-	41.746	41.746	-	13.373	-	5.235	-	1.413	48.471	-	48.471	
Waarvan voor 1 januari 2017	8.802	8.802	-	8.802	8.802	-	-	-	-	-	536	8.266	-	8.266	
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Grond, weg en water- bouwkundige werken	31.330	31.330	-	31.330	31.330	-	11.543	-	4.865	-	1.012	36.996	-	36.996	
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Machines, apparaten en installaties	9.036	9.036	-	9.036	9.036	-	1.529	-	362	-	323	9.880	-	9.880	
Ov. materiële vaste activa	1.380	1.380	-	1.380	1.380	-	301	-	8	-	78	1.595	-	1.595	
Totaal	283.543	296.534	-	283.543	296.534	-3.442	39.057	1	12.059	96	11.462	308.531	11.709	296.822	

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit kapitaalverstrekkingen en leningen. De mutatie in de balanswaarde van deze activa wordt veroorzaakt door aflossingen, afschrijvingen, (des)investeringen en wijzigingen in de bijbehorende voorziening. Dit heeft voor een afname van de balanswaarde van € 7,3 miljoen gezorgd.

De gemeentelijke deelnemingen bestaan uit aandelen in:

- Twence € 7.871.200
- BNG Bank € 436.215
- Twente Milieu N.V. € 154.285
- Warmtebedrijf Hengelo € 90.000
- Enexis N.V. € 40.840

In deze opsomming is Twence nieuw. In december 2024 hebben we 40.000 aandelen Twence gekocht. Dit was het resultaat na een langdurig proces waarin we uiteindelijk hebben ingestemd met het vertrek van 3 gemeenten uit Twence. De 105.681 aandelen die we tot het aankoopmoment al in bezit hadden vertegenwoordigen geen balanswaarde, omdat deze aandelen door overdracht zijn verkregen (zonder betaling). De nieuwe aandelen zijn als deelneming op de balans verantwoord.

De kapitaalverstrekking aan de gemeenschappelijke regeling betreffen de inleggeden in de Stadsbank Oost Nederland.

Het bedrag aan uitgezette leningen aan woningbouwcorporaties van € 225 miljoen betreft leningen aan de Hengelose woningcorporatie Welbions. De leningen zijn voor 100% bestemd voor investeringen in de sociale huisvesting en zijn als zodanig "staatssteunproof". Leningen aan woningbouwcorporaties werden verstrekt tegen de leningsvoorwaarden waartegen de gemeente de lening afsluit, vermeerderd met een opslag van 0,065%. Er zijn in 2024 twee leningen afgelost met een waarde van € 15,5 miljoen. De leningen worden gedekt door een recht van eerste hypotheek, gevestigd ten gunste van de gemeente. De overwaarde van deze hypotheek is in overeenstemming gebracht met de WSW-norm (200% van de WOZ-waarde van de woningen).

Onder leningen aan Deelnemingen zijn de leningen aan Warmtenetwerk Hengelo B.V. (€ 1 miljoen) en Warmtebedrijf Hengelo B.V. (€ 1,11 miljoen) opgenomen. De terugbetaling van de twee achtergestelde leningen is afhankelijk van de toekomstige resultaten van de opgerichte B.V.'s. De toekomstige resultaten van beide B.V.'s zijn onvoldoende om aflossingen op de geldleningen te verwachten. Beide leningen zijn volledig in de voorziening oninbaar opgenomen.

Het bedrag in de voorziening onder Deelnemingen en Overige langlopende geldleningen is € 3,6 miljoen. Hiervan betreft € 2,1 miljoen de achtergestelde leningen aan beide warmtebedrijven in Hengelo. Een bedrag van € 0,3 miljoen heeft betrekking op BBZ-kredieten en € 0,5 miljoen op WTC. Overige leningen: € 0,7 miljoen. De voorziening wordt bepaald op basis van de financiële positie van de leningnemer, gebaseerd op ontvangen jaarstukken, kengetallen en op basis van informatie van de organisatie zelf, de accounthouder of de financiële administratie m.b.t. betalingsgedrag. De hypotheekverstrekking aan (ex-)ambtenaren is een aflopende regeling. Er wordt wel afgelost. Er kunnen geen nieuwe leningen meer verstrekt worden. Er staat nog € 2,4 miljoen uit.

De overige financiële vaste activa zijn als volgt te specificeren:

Het saldo uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of langer bestaat uit een bijdrage aan de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN) voor het verstrekken van startersleningen.

Financiële vaste activa	Balans- waarde 01-01-2024	Boek- waarde 01-01-2024	Invest.	Des- invest.	Afw.	Afschr./ aflos. 31-12-2024	Boek- waarde 31-12-2024	Voor- ziening 31-12-2024	Balans- waarde 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan:									
- Deelnemingen	722	722	7.871	-	-	-	8.593	-	8.593
- Gemeenschappelijke regelingen	129	129	-	-	-	-	129	-	129
Kapitaalverstrekkingen aan:	851	851	7.871	-	-	-	8.722	-	8.722
Leningen aan:									
- Woningcorporaties	240.978	240.978	-	-	-	15.500	225.478	-	225.478
- Deelnemingen	-	2.039	-	-	-	-64	2.103	2.103	-
Overige langlopende leningen	13.836	15.370	149	-	-	1.578	13.941	1.541	12.400
Totaal financiële vaste activa (niet in activa module)	254.814	258.387	149	-	-	17.014	241.522	3.644	237.878
Uitzettingen:									
- Overige uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of langer	865	865	1.863	-	-	115	2.613	-	2.613
Uitzettingen:	865	865	1.863	-	-	115	2.613	-	2.613
Totaal financiële vaste activa	256.530	260.103	9.883	-	-	17.129	252.857	3.644	249.213

Flottende activa

Voorraden

Voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraad	Boek- waarde 01-01-2024	Voorziening 01-01-2024	Balans- waarde 01-01-2024	Herrubri- cering	Boek- waarde 01-01-2024	Balans- waarde 01-01-2024
Onderhanden werk, waaronder:						
bouwgronden in exploitatie	77.197	50.615	26.582	3.442	80.639	30.024
Tussentijdse winstneming	15.354	-	15.354	-	15.354	15.354
Gereed product en handelsgoederen	2.920	-	2.920	-	2.920	2.920
Totaal	95.471	50.615	44.856	3.442	98.913	48.298

Voorraad	Vermeerde- ringen 2024	Verminde- ringen 2024	Boek-waarde 31-12-2024	Voorziening 31-12-2024	Balans 31-12-2024
Onderhanden werk, waaronder:					
bouwgronden in exploitatie	29.767	23.597	85.843	44.546	41.297
Tussentijdse winstneming	17	14.126	1.245	-	1.245
Gereed product en handelsgoederen	1.034	300	3.654	-	3.654
Totaal	30.818	38.023	90.742	44.546	46.196

De waardering van de gronden in exploitatie per 31 december 2024 is gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties per 31 december 2024. Dit betreft de beste inschatting op dit moment die omgeven is door de nodige risico's, aannames en veronderstellingen die periodiek (jaarlijks) worden herzien.

Deze periodieke herziening kan leiden tot een aangepaste waardering van de gronden in exploitatie, de hiermee samenhangende voorziening voor verlieslatende grondexploitaties en de hiermee samenhangende tussentijdse winst voor winstgevendende grondexploitaties. Het belangrijkste risico is gelegen in de rente.

Voor een gedetailleerde toelichting op de grondexploitaties, de gehanteerde uitgangspunten alsmede risico's en onzekerheden van grondexploitaties verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid.

Er heeft een herrubricering van gronden plaatsgevonden. Gronden gekwalificeerd onder MVA zijn naar Onderhanden werk overgeheveld. Betreft ingebrachte gronden in Campus Driene, Woonwagenlocatie, Hart van Zuid verspreide gronden en erfpachtgrond welke wordt ingebracht in Beekstraat en omgeving. Totale waarde € 3,4 miljoen.

Onderhanden werk	31-12-2024	31-12-2023
Gronden in exploitatie	25.484	21.367
Bedrijventerreinen	17.059	20.568
Totaal	42.542	41.935
Nog te maken kosten	94.399	88.515
Nog te verwachten opbrengsten	110.133	105.956
Verwacht exploitatieresultaat	26.808	24.494

Het eindresultaat van de in exploitatie genomen gronden bedraagt minus € 26,8 miljoen op eindwaarde. Dat wil zeggen dat de verliesgevende exploitaties € 26,8 miljoen meer middelen uit de reserve grondexploitaties vragen dan dat de winstgevende exploitaties aan de reserve toevoegen.

Uit de winstgevende exploitaties vloeit € 22 miljoen naar de reserve en de verliesgevende grondexploitaties vragen € 48,8 miljoen (exclusief de externe grondexploitaties). Deze bedragen zijn de totale eindwaarden van de complexen.

Voor de te verwachten verliezen zijn voorzieningen gevormd tegen de contante waarde. Voor de € 48,8 miljoen aan verliezen voor exploitaties in de gemeentelijke administratie is voor € 44,5 miljoen aan voorzieningen getroffen. Dat wil zeggen dat er nu € 44,5 miljoen beschikbaar is om € 48,8 miljoen aan verliezen in de toekomst te kunnen betalen. Het verschil wordt in de loop van de tijd overbrugd door rente bijschrijvingen.

Voor de te verwachten winsten zijn tussentijdse winsten gevormd tegen de contante waarde. Voor de € 22,0 miljoen aan winsten voor exploitaties in de gemeentelijke administratie is voor € 1,2 miljoen aan tussentijdse winst getroffen.

Boekwaarde overzicht grondexploitaties inclusief winstneming

Omschrijving	Boekwaarde per 01-01-2024	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Boekwaarde herzieningen per 31-12-2024	Boekwaarde balans	Nog te realiseren kosten	Te realiseren bijdragen en opbrengsten	Verwacht eindresultaat
09 Verspreide gronden binnen de bebouwde kom	4.133.993	-79.073	-516.935	3.537.985	3.537.985	-	5.301.158	-1.763.173
10 Huurgronden	1.933.450	783.931	-100.000	2.617.381	2.617.381	-	2.548.846	68.535
22 Verspreide gronden buiten de bebouwde kom	4.609.014	1.595.419	-0	6.204.433	6.204.433	-	5.542.637	661.796
62 Schalmeden	8.760.560	-	-	8.760.560	8.760.560	-	3.113.600	5.646.960
66 Sportpark Groot Driene	2.388.573	-	-2.388.573	-	-	-	-	-
68 Stadspark Weusthag	1.876.702	-	-783.931	1.092.770	1.092.770	-	1.397.592	-304.821
81 Boeldershoek Oost	3.533.059	-	-	3.533.059	3.533.059	-	1.963.320	1.569.739
90 Westermaat Veld	2.103.186	-	-	2.103.186	2.103.186	-	498.291	1.604.895
Materiele Vaste Activa	29.338.537	2.300.277	-3.789.440	27.849.374	27.849.374	-	20.365.442	7.483.930
Vorraden - Nog te betalen "Bougrond niet in exploitatie"								
Nog niet in exploitatie genomen bouwgronden								
104 Lange Wemen	2.382.057	149.138	-962	2.532.158	2.532.158	48.714	-0	2.580.872
101 Broek Noord	5.525.252	229.205	1.469.733	4.284.725	4.284.725	1.736.723	628.583	5.392.865
28 Marskant	3.977.942	270.622	1.722.666	2.525.898	2.525.898	1.011.178	1.715.526	1.821.550
44 Veldwijk Noord	-1.374.828	446.551	-	-928.277	-928.277	105.872	195.250	-1.017.655
52 Dalmeden	13.016.517	-6.015.098	7.001.418	0	0	-	-	0
666 Dalmeden	-	23.169.148	10.790	23.158.358	23.158.358	6.036.174	46.659.944	-17.465.412
583 Herontwikkeling Beckumerstraat	-282.521	28.746	-	-253.775	-253.775	134.418	378.040	-497.398
Beckum	122.481	12.282	-	134.763	134.763	1.320.290	1.410.904	44.149
Woonwagens	-	7.548.409	1.959.895	5.588.514	5.588.514	5.831.477	8.008.286	3.411.706
Beekstraat	-	547.806	-	547.806	547.806	733.699	698.673	582.831
Campus Driene	-	3.383.280	2.908	3.380.372	3.380.372	15.158.244	17.533.122	1.005.494
Hart van Zuid	15.731.795	2.524.367	2.948.215	15.307.948	15.307.948	15.530.242	9.666.082	21.172.107
Vorraden - Woningbouw in exploitatie	39.098.696	32.294.457	15.114.663	56.278.489	56.278.489	47.647.031	86.894.411	17.031.109
Vorraden - Nog te betalen "onderhanden werk"								
790 Verspreide gronden Hart van Zuid	-	-	-	-	-	-	-	-
Vorraden - Nog te betalen "onderhanden werk"								
Woningbouw in exploitatie								
16 Gezondheidspark	13.754.526	314.154	943.934	13.124.746	13.124.746	651.763	7.248.192	6.528.318
35 Oosterveld	4.664.600	113.810	4.778.410	-	-	-	-	-
96 Westermaat Campus	18.403.719	337.762	3.715.032	15.026.449	15.026.449	543.436	8.014.500	7.555.385
716 Kanaalzone	-778.149	24.686	27.156	-780.618	-780.618	77.365	614.427	-1.317.680
Walkatenplein	2.053.411	140.815	-	2.194.226	2.194.226	928.140	6.116.385	-2.994.018
Vorraden - Bedrijvencomplexen in exploitatie	38.098.108	931.226	9.464.531	29.564.803	29.564.803	2.200.705	21.993.504	9.772.005

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder zijn als volgt verdeeld:

Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	Boekwaarde 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	20.481	-	20.481	18.875
Rekening courant verhouding met het Rijk	101.317	-	101.317	122.495
Rekening courant verhouding met niet financiële instellingen	8.520	454	8.066	6.164
Overige vorderingen	8.945	4.050	4.895	8.058
Overige uitzettingen:				
- Overige uitzettingen	-	-	-	-
Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	139.263	4.504	134.759	155.592

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar zijn met € 20,8 miljoen afgenomen. Dit ontstaat door de volgende mutaties:

- Toename vorderingen op openbare lichamen ad. € 1,6 miljoen;
- Afname rekening-courant verhouding met het Rijk ad. € 19,3 miljoen;
- Afname overige vorderingen ad. € 3,1 miljoen.

Deze mutaties zijn hieronder nader toegelicht.

Vorderingen op openbare lichamen (toename € 1,6 miljoen)

De vorderingen op openbare lichamen zijn toegenomen met een bedrag ad. € 1,6 miljoen. Deze mutatie bestaat met name uit:

- BCF belastingdienst € 1,4 miljoen.
- Overige debiteuren € 0,2 miljoen.

Rekening-courant verhouding (afname € 19,3 miljoen)

De rekening-courant verhoudingen zijn afgenomen met een bedrag ad. € 19,3 miljoen. Deze mutatie bestaat met name uit:

- Rekening courant SVN € 1,3 miljoen
- Rekening courant GBTwente € 0,6 miljoen
- Rekening courant verhouding met het Rijk inzake schatkistbankieren € -21,2 miljoen

Van de debiteuren GBTwente is € 0,5 miljoen als dubieus aangemerkt en hier is een voorziening voor getroffen.

Overige vorderingen (afname € 3,1 miljoen)

De overige vorderingen (debiteuren) laten een afname zien van € 3,1 miljoen. Deze mutatie bestaat met name uit:

- Debiteuren algemeen € -2,8 miljoen
- Voorziening debiteuren € 0,3 miljoen
- Bijstandsdebiteuren € -0,6 miljoen

De overige vorderingen bestaan voor € 7,0 miljoen uit bijstandsdebiteuren. Van deze vordering is € 3,9 miljoen aangemerkt als dubieus en hiervoor is een voorziening getroffen.

De gemeente is verplicht om overtollige middelen, boven het drempelbedrag, onder te brengen bij het Ministerie van Financiën via het zogenaamde schatkistbankieren. Eventuele overtollige middelen mogen niet worden belegd bij andere partijen. Onder voorwaarden mogen wel leningen worden verstrekt aan andere decentrale overheden.

Het drempelbedrag bedroeg € 8,2 miljoen euro in 2024. Uit onderstaande tabel blijkt dat de gemeente in 2024 het drempelbedrag niet heeft overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	8161			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	509	507	499	505
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	7.652	7.654	7.662	7.656
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	408.052			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	408.052			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag	8161		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	46.355	46.111	45.949	46.473
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	509	507	499	505

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit door de gemeente aangehouden kas en bankrekeningen.

Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
Banksaldi	683	656
Kassaldi	55	51
Liquide middelen	738	707

In de banksaldi zijn ook de derdenrekeningen Rabobank ROZ en BNG ROZ met een totaalsaldo van € 0,2 miljoen opgenomen. Alleen het ROZ kan hierover beschikken.

Overlopende activa

De overlopende activa wordt als volgt verdeeld:

Overlopende activa	31-12-2024	31-12-2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	441	1.372
- Het rijk	25	25
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.963	1.910
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	22.017	20.990
Overlopende activa	24.446	24.297

De overlopende activa zijn in 2024 toegenomen met € 0,15 miljoen.

De onderbouwing van de Nog te ontvangen bijdragen van EU, Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen is terug te vinden in onderstaande tabel.

De boekwaarde van € 22 miljoen betreffende de nog te ontvangen bedragen (€ 19,7 miljoen) en vooruitbetaalde bedragen (€ 2,3 miljoen) bestaat voornamelijk uit:

Nog te ontvangen bedragen ad. € 19,7 miljoen:

- € 4,8 miljoen nog te ontvangen rente van uitstaande geldleningen en € 14,7 miljoen diverse nog te ontvangen bedragen, waarvan groter dan € 1,0 miljoen:
- € 2,2 miljoen bijdrage beschermd wonen 2024
- € 2,0 miljoen COA inkomsten 2024
- € 1,9 miljoen variabele opbrengst afvalstoffenheffing 2024
- € 1,6 miljoen resultaat Businesspark XL
- € 1,1 miljoen compensatie Jettenregeling 2023

Vooruitbetaalde bedragen ad. € 2,3 miljoen:

- € 1,36 miljoen software/licenties
- € 0,2 miljoen subsidie Energie van Hengelo Fix Brigade 2024
- € 0,2 miljoen bevoorschotting Jarabee
- € 0,5 miljoen overige vooruit ontvangen bedragen

Omschrijving NTO overheidssubsidies	01-01-2024	Toegevoegd in 2024	Ontvangen in 2024	31-12-2024
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:				
Nog te ontvangen bedragen Europese Overheidslichamen	1.372	-	931	441
NTO EU Inzet van de ondernemersadviseur ROZ	252	-	83	169
NTO EU CEF Kanaal	1.120	-	848	272
Nog te ontvangen bedragen Rijk	25	-	-	25
NTO Rijk Geluidsanering Breemarsweg Oost	25	-	-	25
Nog te ontvangen bedragen overige Nederlandse overheidslichamen	1.910	150	97	1.963
NTO Prov. 550 Duurzaam Veilig	97	-	97	-
NTO Prov.cultuureducatie Cultuur aan de basis 2.0	44	13	-	57
NTO Prov.F35 Slachthuisweg - Banakstraat	161	-	-	161
NTO Prov. Marktpl. kernwinkelgeb. klimaatadapt.	24	-24	-	-
NTO Prov. PS730 Subsidie Stadsarrangement	536	-186	-	350
NTO Prov. verbeteren en verdiepen Twentekanaal 2	1.010	190	-	1.200
NTO Prov. PS745 IVRI's busbanen	23	132	-	155
NTO Prov. Project loket deelmobiliteit Overijssel	15	3	-	18
NTO Prov. Progr.plan fietsen werkt fietsmakelaar	-	2	-	2
NTO Prov. Mon Regionale Energie Strategie Twente	-	11	-	11
NTO Prov. Project realisatie flexwoningen	-	9	-	9
Totaal	3.307	150	1.028	2.429

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Het verloop van de reserves in 2024 per soort reserve:

Eigen vermogen	Toevoegingen			Onttrekkingen			Boekwaarde 31-12-2024
	Boekwaarde 01-01-2024	Bestemming resultaat vorig boekjaar	via resultaat-bestemming bij het overzicht van baten en lasten	Te bestemmen resultaat 2024	via resultaat-bestemming bij het overzicht van baten en lasten	Afschr. op activa	
Algemene reserves:							
Algemene reserve	74.162	4.822	14.085	-	29.726	-	63.343
Reserve grondexploitatie	21.537	-	2.371	-	6.559	-	17.349
Bestemmingsreserves	38.163	2.448	46.773	-	13.717	252	73.415
Bestemd resultaat 2023	7.270	-7.270	-	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat 2024	-	-	-	1.714	-	-	1.714
Totaal eigen vermogen	141.132	-	63.229	1.714	50.002	252	155.821

Het te bestemmen resultaat over 2024 is € 1,7 miljoen. Het voorstel voor bestemming van dit resultaat is opgenomen in Hoofdstuk 4.

In onderstaand overzicht en in de toelichting reserves zijn de mutaties per reserve vermeld.

Mutaties in de reserves

Reserve	nr.	Boekwaarde 01-01-2024	Toevoeging	Onttrekking	Betemming resultaat 2023	Te bestemmen resultaat 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve							
Algemene reserve	101	74.162	14.085	29.726	4.822	-	63.343
Reserve Grex Algemeen	150	21.537	2.371	6.559	-	-	17.349
Subtotaal Algemene reserve		95.699	16.456	36.285	4.822	-	80.692
Bestemmingsreserves							
Vereveningsreserve binnenstad	313	55	-	-	-	-	55
Reserve ruimtelijke kwaliteit binnenstad	314	71	-	71	-	-	-
Reserve dekking kapitaallasten	320	5.024	16.157	252	-	-	20.929
Reserve Vastgoedbedrijf	327	2.409	150	223	-	-	2.336
Reserve duurzaamheid	328	926	-	-	-	-	926
Reserve Duurzaam Veilig	329	85	-	-	-	-	85
Reserve Gebiedsontwikkeling Koninklijke Machinefabriek Stork	330	-	11.130	-	-	-	11.130
Reserve bodemsanering	332	3.616	362	504	-	-	3.474
Reserve Proeftuin de Nijverheid Aardgasvrij	334	4.571	-	-	-	-	4.571
Reserve TOZO	335	3.538	-	979	-	-	2.559
Reserve ondernemersfonds	336	1.180	-	900	-	-	280
Reserve vluchtelingen	337	10.671	7.318	7.950	1.500	-	11.539
Reserve onderhoudswerkzaamheden Schouwburg	350	2.078	359	467	-	-	1.970
Reserve Onderwijshuisvesting	367	-	800	-	-	-	800
Reserve aanjaagbudget talentopgave	370	-	5.144	155	-	-	4.989
Reserve Nog uit te voeren werken/activiteiten	371	3.510	5.353	2.321	948	-	7.490
Reserve Organisatieontwikkeling	372	91	-	24	-	-	67
Reserve Compensatiefonds Bomenverordening	374	298	-	83	-	-	215
Reserve onderhoud buurtcentra	398	40	-	40	-	-	-
Subtotaal Bestemmingsreserves		38.163	46.773	13.969	2.448	-	73.415
Subtotaal Saldo van de rekening		7.270	-	-	-7.270	1.714	1.714
Totaal eigen vermogen		141.132	63.229	50.254	-	1.714	155.821

Toelichting reserves

Algemene reserve (101) : € 63.343

Doel: Gevormd vanuit resultaten van algemene middelen zonder directe bestemming, nodig t.b.v. het weerstandsvermogen van de gemeente (o.a. voor calamiteiten).

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 145	4e verzamelwijziging 2024	€ 11.130	Storting reserve Gebiedsontwikk. KMS tlv Alg.res.
€ 7.964	Zomernota 2024-2028	€ 952	Ingroeipad TFP vanuit AR
€ 5.971	2e Beleidsrapportage 2024	€ 1.908	Ingroeipad TFP vanuit AR beklemd
€ 5	Rentetoevoeging 0,1% van € 5 miljoen	€ 1.270	Transformatiebudget vanuit AR beklemd
		€ 6.004	Zomernota 2023-2027: onttrekking aan AR
		€ 13	Zomernota 23-27: motie C01-M03 Laat beiaard klinken
		€ 100	Zomernota 2023-2027: motie C01-M08 Motiemarkt
		€ 7.600	MFA Beckum naar reserve dekking kapitaallasten
		€ 140	Hijsinstall.schouwburg nr reserve dekking kap.Istn
		€ 520	Onttrekking kosten Binnenveldweg
		€ 89	Werkelijke lasten HEMO 2024 tlv AR

Bestemming van het resultaat: € 1.714

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		€ 4.822	Rekening resultaat 2023 na bestemming
		€ 1.500	Opvang vluchtelingen
		€ 151	Versterking en Vernieuwing 2023-2024
		€ 70	Hengelo's Werken
		€ 567	Beschermd Wonen
		€ 80	Voorbereidingsbudget IHP
		€ 30	Veilige steden
		€ 50	Invoeringskosten omgevingswet

Reserve grondexploitatie incl. Hart van Zuid (150) : € 17.349

Doel: Buffer ter afdekking van de risico's grondexploitatie.

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 831	Erfpachtresultaat	€ 89	Bijdrage Horecawand
€ 1.236	Rente GZ 2023 Reserve en voorziening	€ 77	Aanpassing boekwaarde Geleenstraat
€ 71	Aan- en verkoop percelen Enexis	€ 2.754	Afwikking grexcomplex 35 't Oosterveld
€ 69	Resultaat gronden in verhuur	€ 3.053	Afwikking deelcomplex 702 HvZ Langelier Erve
€ 53	Tussentijdse winst Hemmelhorst	€ 1.399	Afwikking deelcomplex 790 HvZ Verspreide gronden
€ 114	Tussentijdse winst BXL	€ 5.233	Afwikking complex 52 Dalmeden
€ -20	Tussent winstneming Veldwijk Noord	€ 17	Personeelslasten grondzaken
€ 17	Tussent. Winstneming her.Beckumerstr.	€ 3	Stimulering grondverkoop
		€ 70	Nakomende kosten grexcomplex Landmanserve
		€ 57	Nakomende kosten grexcomplex Broek Oost
		€ 46	Resultaat niet in exploitatie genomen gronden
		€ 152	Rentecompensatie de Veldkamp
		€ -6.069	Aanpassing voorziening IEGG
		€ -24	Aanpassing voorziening De Veldkamp
		€ -1.263	Aanpassing voorziening NIEGG

Vereeningsreserve binnenstad (313) : € 55

Doel: Compactere binnenstad.

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		Geen	

Reserve ruimtelijke kwaliteit binnenstad (314) :		€ 0	
<i>Doel: Ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in de binnenstad o.a. voor de herinrichting van de openbare ruimte van het kernwinkelgebied, het versterken en ondersteunen van de woonfunctie in de binnenstad.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		€ 71 Bijdrage horecawand	
Reserve dekking kapitaallasten (320) :		€ 20.929	
<i>Doel: Reserve dekking kapitaallasten</i>			
<i>Door de wijziging van de BBV-systematiek, met ingang van 2017, voor investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut zal voor de oude 'probleemgevallen' en nieuwe gevallen gebruik kunnen worden gemaakt van de dekkingsreserve kapitaallasten. Het gereserveerde bedrag in deze nieuwe reserve kan worden gebruikt voor de dekking van de jaarlijkse kapitaallasten, die voortvloeien uit de betreffende investeringen. Op basis van de vastgestelde nota Investerings- en activeringsbeleid gaat de voorkeur bij alle uitbreidings- en vervangingsinvesteringen uit naar het toepassen van de reguliere afschrijvings- en rentesystematiek. Na afloop van de gebruiksduur van het actief vallen de kapitaallasten vrij in de exploitatie en ontstaat er ruimte om een nieuwe vervangingsinvestering met bijbehorende kapitaallasten te ramen.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 7.600	MFA Beckum	€ 252	kapitaallasten 2024
€ 140	Hijsinstallatie achouwborg		
€ 7.950	Aankoop pand Hazenweg		
€ 450	3741720 Activering		
	Hijsinstallatie Schouwborg		
€ 17	Motie Basketbalveld		
Reserve Vastgoedbedrijf (327) :		€ 2.336	
<i>Doel: Bestemd om voor- en nadelige verkoopresultaten op vastgoed te plooiën. Daarnaast geeft het jaarlijks financieel rendement en vangt het vermogensrisico op van het gemeentelijk vastgoed. Ook ondersteund het de monitoring en effectuering van de gemeentelijke bezuinigingen op het vastgoed.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 150	Verkoopresultaat pand W. De Clercqstr 9	€ 162	Kosten af te stoten panden
		€ 61	Inhuur vastgoedbedrijf
Reserve duurzaamheid (328) :		€ 926	
<i>Doel: De reserve Duurzaamheid heeft tot doel de dekking van (meerjarige) duurzaamheidsopgaven te borgen en bestaat voornamelijk uit afgezonderde middelen uit de algemene uitkering.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		Geen	
Reserve Duurzaam Veilig (329) :		€ 85	
<i>Doel: Maatregelen m.b.t. Verkeersveiligheid, aanpak van ongevallen en concentratiepunten(AVOC) en uitvoeringsnota fietsen.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		Geen	
Reserve Gebiedsontw. Kon. Machinefabriek Stork(330)		€ 11.130	
<i>Doel: De bestemmingsreserve voor de Koninklijke Machinefabriek Stork is gevormd voor de ontwikkeling van dit gebied. Samen met Trebbe B.V. gaat de gemeente Hengelo dit gebied ontwikkelen en met deze reserve worden de onrendabele toppen afgedekt.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 11.130		Gebiedsontwikk. KMS	Geen
Reserve bodemsanering (332) :		€ 3.474	
<i>Doel: Middelen ter dekking van lasten bodemsaneringen, waarvoor binnen de beschikbare ISV-gelden geen ruimte is.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 362	Dotatie meicirculaire 2024	€ 436	Onttrekking op basis van werkelijke kosten
		€ 68	Wetplein bijdrage bodem

Reserve Proeftuin de Nijverheid Aardgasvrij (334) :		€ 4.571	
<i>Doel: Deze bestemmingsreserve is om de meerjarige besteding van middelen van het project Aardgasvrije Nijverheid goed te kunnen volgen. Het betreft een lang lopende inzet om een hele wijk aardgasvrij te maken, waarbij de aard en fasering van besteding op voorhand nog niet volledig bekend is.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		Geen	
Reserve TOZO (335) :		€ 2.559	
<i>Doel: Het kunnen dekken van de meerjarige kosten voor de uitvoering van de Tozo.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		€ 979	Uitvoeringskosten TOZO 2024
Reserve ondernemersfonds (336) :		€ 280	
<i>Doel: De reserve is bedoeld voor twee ondersteuningsmaatregelen. Een kredietmogelijkheid voor ondernemers die vanwege partnerinkomen niet in aanmerkingen komen voor een BBZ- krediet en een verlenging van de TONK- regeling.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		€ 900	Vrijval Reserve Ondernemersfonds
Reserve vluchtelingen (337) :		€ 11.539	
<i>Doel: De inkomende geldstromen voor nieuwkomers zijn onzeker en grotendeels incidenteel. Inmiddels hebben wij een structurele opgave met bijbehorende doorlopende verplichtingen. Dit brengt risico's met zich mee. De reserve is bedoeld om deze risico's op te vangen. Specifiek benutten wij de reserve voor noodzakelijke werkzaamheden om / rondom de opvanglocatie(s) voor nieuwkomers.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 7.950	aankoop grond	€ 5.079	24-FP-6.3 Opvang nieuwkomers
		€ 2.239	Toevoeging reserve toename COA
		€ 1.500	Opvang vluchtelingen
Reserve onderhoudswerkzaamh. Schouwborg (350) :		€ 1.970	
<i>Doel: Onderhoudswerkzaamheden aan het pand van de Schouwborg aan Beurstraat 44 in Hengelo. Deze werkzaamheden mogen pas worden uitgevoerd zodra aan de daarvoor gestelde voorwaarden wordt voldaan; waaronder overdracht van het pand aan de gemeente (conform Raadsbesluit).</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 150	23-FP-5.1 B Struct toevoeging tbv res Schouwborg	€ 450	3741720 Activering Hijsinstallatie Schouwborg
€ 52	24-NB-5.2 Uitbreiding hijsinstallatie dotatie	€ 17	Theatertechniek uit res onderhoud schouwborg
€ 157	2e Berap 2024 Corr res onderhoud Schouwborg		
Reserve Onderwijshuisvesting(367)		€ 800	
<i>Doel: De Gemeente Hengelo dient zorg te dragen voor adequate huisvesting voor Hengelose leerlingen in het primair, voortgezet en speciaal (basis)onderwijs. Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs maakt de benodigde investeringen op lange termijn inzichtelijk. We gebruiken de reserve onderwijshuisvesting om de incidentele voorbereidingskosten van businesscase tot aan definitief ontwerp per school uit te dekken.</i>			
Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 800		onderwijshuisvestingGeen 2024	
Reserve aanjaagbudget talentopgave(370)		€ 4.989	
<i>Doel: De reserve is bedoeld voor het volgende doel: Op basis van de koers en de strategische agenda is het aantrekken, boeien, binden en ontwikkelen van talent een van de belangrijkste strategische opgaven voor Hengelo. Door de veranderende samenstelling van onze bevolking en daarmee afname van de beroepsbevolking is het niet meer vanzelfsprekend dat we de kwaliteit van leven in onze stad en regio op peil kunnen houden bij de huidige bevolkingsomvang. Deze talentopgave, waarmee de hele Hengelose samenleving en dus ook al het gemeentelijke beleid te maken heeft, vraagt om een nieuwe en integrale aanpak waarin onderzoeken, stimuleren, netwerkvorming, samenwerken met kennisinstellingen, culturele en creatieve economie en bedrijfsleven, marketing, promotie en acquisitie de pijlers zijn.</i>			

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 144		€ 120	Spoorzone Hengelo Enschede (25-NB-8.3)
		Vorbereidingskosten strategische agenda	
€ 5.000		Aanjaagdbudget talentopgave (24-NB-9.4)	€ 35 RSIA/ROS Twente (25-NB-8.4)

Reserve Nog uit te voeren werken/activiteiten (371) : € 7.490

Doel: Afgezonderde middelen uit de algemene uitkering ter dekking van uitgaven die gemoeid zijn met decentralisatie uitkeringen. Het gaat om incidentele middelen voor een beperkte periode.

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 100	Motiemarkt 2024 2e berap 2024	€ 123	Budgetoverh. '23- '24 Opdracht HHM regievoer- 2024
€ 371	Toekomstbestendig maken energiebeleid	€ 206	Vorbereidingskosten strategische agenda
€ 110	Reservering landelijk gebied	€ 25	Vrijval middelen spoorfietsen
€ 365	Wet WOO dotatie 2024	€ 47	Onttrekking tbv kosten leefbaar Beckum
€ 1.650	Digitale archieven dotatie 2024	€ 84	Wet goed verhuurderschap (ovb 2023)
€ 125	Hengelo's Werken dotatie 2024	€ 180	Wet WOO verrek 2023
€ 55	Invoering digitale overheid dotatie 2024	€ 800	Digitale archieven verrek 2023
€ 48	Implementatie Wmebv dotatie 2024	€ 151	Onttr Versterking en vernieuwing 2024 uit res NUWA
€ 46	Klachtencoördinatie dotatie 2024	€ 120	Onttrekk industrieel erfgoed stimreg Hart van Zuid
€ 262	Meicirculaire invoeringskstrn omgevingswet	€ 17	Res Dekk kap lstrn Motie Basketbalveld
€ 243	Industrieel erfgoed stimreg Hart van Zuid	€ 10	Motie Spelen Berflo 2024
€ 772	Transformatieplan dotatie 2024	€ 6	Vrijval middelen Motie Basketbalvld 2024
€ 30	Storting veilige steden	€ 73	24-FP-6.11 onttrekk ivm JPFonds
€ 65	Storting wet betaalbare huur	€ 29	24-FP-6.11 Vrijval energiearmoede /vroegsign.
€ 60	Budgetoverh 24-25 Actualiseren Parkeerbeleid	€ 55	24-FP-6.11 Vrijval dienstv.Armoede
€ 278	Bijz. bijstand/vroegsign. sept.circ.2023	€ 10	23-FP-6.14 Nog uit te voeren werken KOTA
€ 6	Toestroom asiel inburgering	€ 225	Budgetoverheveling energietoeslag 2023
€ 767	Dotatie reserve Beschermd Wonen 24-FP-6.5	€ 80	1 fte uitbr. ivm vroegsignalering schulden
€ 151	Versterking en Vernieuwing 2023-2024	€ 80	Middelen IHP
€ 70	Hengelo's Werken		
€ 567	Beschermd Wonen		
€ 80	Vorbereidingsbudget IHP		
€ 30	Veilige steden		
€ 50	Invoeringskosten omgevingswet		

Reserve organisatieontwikkeling (372) : € 67

Doel: Bestemd voor de transitie van meer mobiliteit in de organisatie naar een flexibele organisatie met de juiste medewerker op de juiste plek.

Toevoegingen:	Ontrekkingen:
Geen	€ 23 Generatiepact 2024

Reserve Compensatiefonds Bomenverordening (374) : € 215

Doel: Baten en lasten van de bomenverordening te egaliseren.

Toevoegingen:	Ontrekkingen:
Geen	€ 83 Cf bomenverordening saldo boekjaar

Reserve onderhoud buurtcentra (398) : € 0

Doel: Meerjarig onderhoud buurtcentra. Met amendement 147062 heeft de raad besloten dat € 108.609 beschikbaar moet blijven.

Toevoegingen:	Ontrekkingen:
Geen	€ 40 Reserve Onderhoud buurtcentra

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's, ter egalisering van vooral onderhoudskosten dan wel tarieven en voor van derden verkregen middelen, die specifiek besteed moeten worden.

Het verloop van de voorzieningen in 2024 per soort voorziening:

Voorzieningen	Saldo 01-01-2024	Toevoe- gingen	Aanwen- dingen	Vrijval	Saldo 31-12-2024
Verplichtingen, verliezen en risico's	25.486	1.584	506	-	26.564
Egalisatie onderhoud	3.617	1.200	798	-	4.019
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	9.926	3.268	4.770	-	8.424
Totaal voorzieningen	39.029	6.052	6.074	-	39.007

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de voorzieningen van de gemeente Hengelo met € 22 duizend zijn afgenomen in het verslagjaar 2024.

Op basis van de regelgeving vanuit het BBV moet aan een onderhouds- of egalisatievoorziening een beheerplan ten grondslag liggen. Deze mag maximaal 5 jaar oud zijn, tenzij er gemotiveerd van wordt afgeweken en dit door de raad wordt besloten. Bij de voorziening Onderhoud haven is dit aan de orde, het beheerplan is opgesteld in 2016. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd maar het nieuwe beheerplan wordt pas opgesteld nadat enkele grote investeringen zijn gedaan. Deze investeringen zijn de afgelopen jaren door diverse omstandigheden uitgesteld. In het raadsbesluit van deze jaarstukken is, conform vorig jaar, voorgesteld om te besluiten dat er beargumenteerd en bewust wordt afgeweken van de standaard regels in het BBV.

In onderstaand overzicht en in de toelichting voorzieningen zijn de mutaties per voorziening vermeld.

Mutaties in de voorzieningen

Voorzieningen	nr.	Boekwaarde 01-01-2024	Dotatie	Aanwending	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2024
1. Risico, Verplichtingen						
Voorz. Pensioen wethouders	503	6.647	1.297	306	-	7.638
Voorz. Spaarverlof	509	650	312	-	-	962
Voorz. Complexen derden	512	17.875	-25	-	-	17.850
Voorz. Wachtgeld Muziekschool	522	-	-	-	-	-
Voorz. Afwikkeling Warmtenet	523	-	-	-	-	-
Voorz. Samenwerking schoolbesturen PO	536	314	-	200	-	114
Subtotaal risico, verplichtingen		25.486	1.584	506	-	26.564
2. Egalisatie Onderhoud						
Voorz. Groot-onderhoud stadhuis/stadskantoor	501	-	-	-	-	-
Voorz. Renovatie sportvelden	527	-	-	-	-	-
Voorz. Onderhoud vastgoed	533	2.942	1.150	798	-	3.294
Voorz. Onderhoud Haven	537	675	50	-	-	725
Subtotaal egalisatie onderhoud		3.617	1.200	798	-	4.019
3. Beklemd middelen						
Voorz. Rioolrenovatie	508	6.128	3.268	4.404	-	4.992
Voorz. Gebiedsgericht grondwaterbeleid	510	1.754	-	-	-	1.754
Voorz. Afvalverwerking	511	2.044	-	366	-	1.678
Subtotaal beklemd middelen		9.926	3.268	4.770	-	8.424
Totaal		39.029	6.052	6.074	-	39.007

Toelichting voorzieningen

1. Risico, Verplichtingen

Voorziening pensioen wethouders (503):		€ 7.638	
<i>Doel: Te verwachten verplichtingen jegens de pensioenen en wachtgelden wethouders, waarvan de omvang redelijkerwijs in te schatten is.</i>			
Dotatie:		Aanwending:	
€ 1.297 Dotatie opbouw pensioenen		€ 306 Salaris voormalig wethouders	
Voorziening Spaarverlof (509):		€ 962	
<i>Doel: Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet.</i>			
Dotatie:		Aanwending:	
€ 312		Geen	
Voorziening Complexen derden (512):		€ 17.850	
<i>Doel: Voorziening t.b.v. grondcomplexen, waarvan we de administratie niet zelf voeren</i>			
Dotatie:		Aanwending:	
Geen		€ -25 Voorz derden compl. De Veldkamp	
Voorziening samenwerking schoolbesturen (536):		€ 114	
<i>Doel: Bijdragen aan de samenwerking van de schoolbesturen primair onderwijs.</i>			
Dotatie:		Aanwending:	
Geen		€ 200 trekking gelden Primato 2023	

2. Egalisatie Onderhoud

Voorziening onderhoud vastgoed (533):

€ 3.294

Doel: Ter dekking (groot) onderhoud van panden vastgoed

Dotatie:

€ 1.150 Dotatie voorziening

Aanwending:

€ 4 Anton Brucknerstraat 85 (Gymlokaal)
 € 2 Achterhoekse Molenweg 271 3 (Gymlokaal)
 € 7 Apolloplein 1 (MFA 't Berflo)
 € 59 Asveldweg 14 (01) (Kantoorgebouw Asveldweg)
 € 15 Asveldweg 14 (02) (Garage/timmerwerkplaats)
 € 2 Asveldweg 14 (03) (Open stalling en werkpl. sp/ve)
 € 49 B.P. Hofstedestraat 41 (Parkeergarage P1 Hengelo)
 € 15 Burgemeester Jansenplein 1 (Stadhuis)
 € 1 Deurningerstraat 250 (03) (t Beukert-kantine boer)
 € 3 Cruys Voorberghstraat 105 (Gymlokaal)
 € 3 Havezatenlaan 18 (Gymlokaal)
 € 8 Jacques Perkstraat 13 (Gymlokaal)
 € 6 Deurningerstraat 250 (01) (t Beukert-stadsdeelkan)
 € 1 Deurningerstraat 65
 € 11 Elritsplein 100
 € 4 Gerststraat 2 (01) (Gymlokaal)
 € 7 Havenkade 52 (Havenkantoor)
 € 24 Henry Woodstraat 60 (Sporthal Hasseler Es)
 € 58 Henry Woodstraat 62 (Hasselerhoes, Kulturhus Hass)
 € 69 Industrieplein 10 (Metropool)
 € 11 Koekoekweg 18 t/m 20 (Cerberus)
 € 6 Mussenstraat 34 (Gymlokaal)
 € 89 Kuipersdijk 40 (02) (Sportpark Veldwijk-FBK-Stad)
 € 7 Straatsburg 3 (Sporthal Slangenbeek)
 € 45 Twijnstraat 6 t/m 8 (t Lansink speeltuingebouw)
 € 14 Woolderesweg 126 (Gymlokaal)
 € 33 Leeuwerikstraat 36 (t Vogelkwartier)
 € 30 Burgemeester v.d. Dussenplein, stadhuis (nwe deel)
 € 61 Neptunusstraat 51 (De Sterrentuin)
 € 17 Straatsburg 1 (Soos Wijkcentrum Slangenbeek)
 € 97 Uitslagweg 47 (Wijkcentrum Hengelose Es)
 € 4 van Alphenstraat 25 (01) (Educatief Centr kinderb)
 € 84 Beursstraat 44
 € -28 teruggaaf SPUK 2024
 € -20 teruggaaf SPUK 2023

Voorziening onderhoud Haven (537):

€ 725

Doel: T.b.v. het toekomstig groot onderhoud van de haven

Dotatie:

€ 50 Dotatie voorziening

Aanwending:

Geen

3. BEKLEMDDE MIDDELEN

Voorziening rioolrenovatie (508):		€ 4.992	
<i>Doel: Bestemd voor de vervangingsinvesteringen van het rioolstelsel, evenals egalisatie van detarieven rioolrecht.</i>			
<i>Dotatie:</i>		<i>Aanwending:</i>	
€ 3.268 Dotatie volgens Onderhoudsplan		€ 1.182 Relining Transportriool fs 2	
		€ 6 Relinen Bergweg	
		€ 153 Suze Robertsonstraat	
		€ 434 Bataafse Kamp	
		€ 447 Wetplein	
		€ 786 Bloemenbuurt	
		€ 903 F35 Bankastraat	
		€ 98 Zwavertsweg	
		€ 6 Samenwerkingsovk KAS	
		€ 174 Kerkpad Beckum	
		€ 46 Zeggersweg	
		€ 19 Stadspark Weusthag	
		€ 150 Lijngoten Stationsplein	
Voorziening gebiedsgericht grondwaterbeleid (510):		€ 1.754	
<i>Doel: Ter dekking van grondwaterverontreiniging in centrumgebied.</i>			
<i>Dotatie:</i>		<i>Aanwending:</i>	
Geen		Geen	
Voorziening afvalverwerking (511):		€ 1.678	
<i>Doel: Reserve vanuit toevallige meevallers product afvalverwerking/-verwijdering ten behoeve vanegalisatie mogelijk toekomstige tegenvallers. Geen gebonden besteding.</i>			
<i>Dotatie:</i>		<i>Aanwending:</i>	
Geen		€ 366 voorz afvaf of Resultaat	

Vaste schulden met looptijd langer dan één jaar

Verloop vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar in 2024 is als volgt:

Vaste schulden met rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	Boekwaarde 01-01-2024	Vermeer- deringen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2024
Onderhandse leningen van:				
-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	487.159	-	34.535	452.624
-buitenlandse instellingen	15.000	-	-	15.000
Waarborgsommen	92	30	13	109
Vaste schulden met rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	502.251	30	34.548	467.733

In 2024 zijn de vaste schulden op balansdatum afgenomen met € 35 miljoen. De totale rentelast voor de vaste schulden bedroeg € 13,2 miljoen. Dit bedrag bestaat uit € 4,5 miljoen rentelasten eigen financiering en € 8,7 miljoen rentelasten in verband met de financiering van woningcorporatie Welbions. De geleende middelen voor financiering van Welbions worden 1 op 1 doorverstrekkt aan Welbions en zijn eveneens opgenomen onder kapitaalverstrekkingen in de Financiële vaste activa.

In de paragraaf 6.5 Financiering is een nadere toelichting gegeven inzake het risicobeheer van de financieringsportefeuille van de gemeente Hengelo.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden als volgt gespecificeerd:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	Balanswaarde 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2023
Overige kasgeldleningen	-	-
Kas- en banksaldi	-	-
Overige vlottende schulden	14.413	9.419
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	14.413	9.419

Ultimo 2024 is de vlottende schuld met € 5,0 miljoen toegenomen. Dit is met name ontstaan door een toename in de crediteuren van € 3,8 miljoen en is het saldo rekening courant samenwerkende gemeenten in het kader van de participatiewet toegenomen met € 1,1 miljoen.

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	Balanswaarde 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
- Europese overheidslichamen	796	258
- Het Rijk	38.771	38.673
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.328	679
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	36.619	36.409
Overlopende passiva	77.514	76.019

De overlopende passiva bestaan uit verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, vooruitontvangen bijdragen van Europese of Nederlandse overheidslichamen en overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, waarvan groter dan € 1,0 miljoen:

- € 7,5 miljoen Nog te betalen GWS4ALL/WMO/BBZ
- € 7,0 miljoen Nog te betalen Rente geldleningen
- € 5,7 miljoen Nog te betalen inzake personeel
- € 2,0 miljoen Nog te betalen BBZ kredieten
- € 1,1 miljoen Nog te betalen BTW 4e kwartaal 2024
- € 1,0 miljoen Nog te betalen opvang vluchtelingen
- € 1,0 miljoen Nog te betalen SPUK MEOZ
- € 7,8 miljoen Overige nog te betalen bedragen kleiner dan € 1 miljoen

De overige vooruitontvangen bedragen bestaan uit:

- € 0,9 miljoen Vooruitontvangen erfpacht
- € 1,5 miljoen Vooruitontvangen gelden inburgering
- € 0,5 miljoen Overige vooruitontvangen bedragen

De onderverdeling van de ontvangen voorschotbedragen voor overheidssubsidies is als volgt:

Vooruitontvangen subsidie Rijk	Boekwaarde 01-01-2024	Ontvangen	Terug- betaling	Aanwen- dingen	Boekwaarde 31-12-2024
VO EU CEF Kanaal	258	2.534	-	1.996	796
Totaal Vooruitontvangen subsidie Rijk	258	2.534	-	1.996	796

Vooruitontvangen subsidie Rijk	Boekwaarde 01-01-2024	Ontvangen	Terug- betaling	Aanwen- dingen	Boekwaarde 31-12-2024
VO Rijk Onderwijs Achterstandenbeleid	1.205	-	485	36	684
VO Rijk 583 Voorb. Geluidsanering Deldenerstraat	3	-	-	-	3
VO Rijk subsidie geluid Bornsestraat/Breemarsweg	13	-	-	12	1
VO Rijk geluidsanering Beethovenlaan/Sloetsweg	80	-	-	51	29
VO Rijk Woningbouwimpuls 2e tranche Hengelo-HvZ	2.036	-	-	-1.604	3.640
VO Rijk covid-19 gerelateerde onderwijsachterstand	616	-	-	342	274
VO Rijk huisversting vergunningshouders	794	-	-	299	495
VO Rijk Huisvesting aandachtsgroepen	40	-	-	-	40
VO Rijk Spuk impulsaanpak winkelgebieden	1.634	514	-	1.887	261
VO Rijk Spuk bodemopgaven	74	-	-	13	61
VO Rijk Spuk aanpak energiearmoede	2.730	-	-	701	2.029
VO Rijk Spuk intelligente verkeersregelinstantie	250	-	-	190	60
VO Rijk Spuk impuls jongerencultuur	269	87	-	329	27
VO Rijk Woningbouwimpuls 4e tranche binnenstad	3.443	-	-	348	3.095
VO Rijk Verkeersveiligheidsmtr Bankastraat	280	-	-	277	3
VO Rijk stimuleringsregeling flexwoningen	206	-	-	-	206
VO Rijk Spuk stimulering sport 2022	509	-	-	509	-
VO Rijk Tijd. reg. cap. klimaat- en energiebeleid	772	1.784	-	1.586	970
VO Rijk SPUK Breed	-	1.336	-	1.336	-
VO Rijk SPUK huisvesting aandachtsgroepen RH 2023	595	-	-	-	595
VO Rijk Geluids. Troelstra/De Ruyter/Dennenbosweg	96	-	-	-	96
VO Rijk Geluidsanering Oldenzaalsestraat e.o.	58	-	-	-	58
VO Rijk Spuk bodemopgaven 2023	177	-	-	46	131
VO Rijk SPUK lokale aanpak isolatie	2.810	4.231	-	27	7.014
VO Rijk SPUK nat.pr. lokale warmtetransitie	533	280	-	124	689
VO Rijk SPUK WOKT Binnenstad Hengelo	6.296	-	-	-	6.296
VO Rijk SPUK WOKT Hart van Zuid	9.341	-	-	-	9.341
VO Rijk Startbouwimpuls	3.811	-	-	2.683	1.128
VO Rijk Woningbouwimpuls 6e tranche Campus Driene	-	1.037	-	-	1.037
VO Rijk Spuk bodemopgaven 2024	-	74	-	-	74
VO Rijk DUMAVA	-	269	-	-	269
VO Rijk OV ambassadeurprojecten 2023	-	19	-	-	19
VO Rijk activiteitenplan maatwerkregeling	-	26	-	-	26
VO Rijk Project vroegsignalering	-	120	-	-	120
Totaal Vooruitontvangen subsidie Rijk	38.671	9.777	485	9.192	38.771

Vooruitontvangen subsidie Provincie/Rijk/Regio	Boekwaarde 01-01-2024	Ontvangen	Terug- betaling	Aanwen- dingen	Boekwaarde 31-12-2024
VO Prov Inkoop duurz. lokaal opgewekte, energie	-	45	-	-	45
VO Prov. subs Wijkaanpak Twentekanaal	45	-	-	-	45
VO Prov. Duurzaam Veilig	-	191	-	165	26
VO Prov.cultuureducatie Cultuur aan de basis 2.0	-	40	-	40	-
VO Prov. Markplein-Kernwinkelgebied	-	24	-	24	-
VO Prov. Ruimte wonen retail Hengelo	-	370	-	370	-
VO Prov. Project F35 Bankastraat	202	-	-	-	202
VO Prov. Mon. Regionale Energie Strategie Twente	23	-	-	23	-
VO Prov. Cultuurmakers Hengelo Borne	-	19	-	19	-
VO Prov. Toegangscontrolesysteem binnenstad	12	-	-	12	-
VO Prov. rontonde Laan van Driene -P.C. Hooftlaan	32	-	-	-	32
VO Prov. 2e fase deltaprogramma zoetwater	295	-	-	274	21
VO Prov. Project groen gezond Hengelo	30	-	-	19	11
VO Prov. Project platform impact oost	16	-	-	16	-
VO Prov. Landschapsinitiatief Driene	5	-	-	5	-
VO Prov. Project loket deelmobiliteit Overijssel	-	157	-	154	3
VO Prov. Project realisatie flexwoningen	9	-	-	9	-
VO Prov. project programmaplan fietsen werkt	-	30	-	30	-
VO Prov. Fietsen werkt communicatiestrategie	-	77	-	77	-
VO Prov. Toekomstbestendig Timmersveld	-	145	-	-	145
VO Prov. Huisvesting aandachtsgroepen wonen en zor	-	59	-	59	-
VO Prov. Stimulering sociaal impact ondernemen	-	4	-	4	-
VO Prov. Vernetting stadspark Het Weusthag	-	19	-	1	18
VO Prov. I-VRI's Hengelo 2024	-	116	-	41	75
VO Prov. Project nieuwe bushaltes dienstregeling	-	83	-	36	47
VO Prov. Project toegankelijkheid bushaltes	-	150	-	7	143
VO Prov. Project cultuurmakelaar 2025 - 2026	-	25	-	-	25
VO Prov. Reconstructie Breemarsweg fase 1	-	344	-	-	344
VO gem Enschede Twentse Belofte	-	675	-	675	-
VO gem. Oldenzaal tijd. imp.reg. kl.adaptatie 2023	-	96	-	8	88
VO gemeente Samenwerking Onder Twente	-	48	-	-	48
VO WTS Wadi Bankastraat	10	-	-	-	10
Totaal Vooruitontvangen subsidie Provincie/Rijk/Regio	679	2.717	-	2.068	1.328

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

De gewaarborgde geldleningen voor particulieren betreft de door de gemeente verstrekte gemeentegaranties voor geldleningen voor het verkrijgen en verbeteren van eigen woningen. Sinds 1 januari 1995 worden ze niet meer verstrekt. De afname betreft de reguliere afloop.

Aard Instelling	Oorspronkelijk bedrag	Perc. Borgstelling	Betaling in 2024	Restant 31-12-2023	Restant 31-12-2024
Instellingen	41.905	100%	937	27.991	27.054
Particulieren	41.000	100%	306	500	194
Totaal gewaarborgde geldleningen	82.905		1.243	28.491	27.248

Overige niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De gemeente Hengelo is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

In onderstaand overzicht zijn, met uitzondering van de lopende contracten voor energie en schoonmaak, de overige niet uit de balans blijvende verplichtingen groter dan € 200.000 opgenomen, niet zijnde raamcontracten.

Werk of dienst (bedragen x €1.000)	Verplichting in €	I/U	Toelichting	Einddatum
Avi-Twente B.V.	409	U	Hoofdovereenkomst lev opw real hernieuwbare energie	31-12-2025
Bravo Beveiliging B.V.	1.153	U	Beveiligingsdienstverlening Hazenweg 121	20-4-2025
Brookhuis personenvervoer B.V.	15.450	U	Structureel routegebonden vervoer (perceel 4)	31-7-2033
Staffing Management Services B.V.	750	U	Inhuurdesk DAS	28-2-2025
Vodafone	326	U	Telefonieomgeving	13-3-2026

N.B. Er zijn 9 raamcontracten > € 200.000,- met een totale verplichting van € 33 miljoen.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

De openstaande vakantiedagen van medewerkers op 31 december 2024 bedragen 9.842 dagen voor een waarde van € 3,8 miljoen.

Eigen bijdragen van Centraal AdministratieKantoor (CAK)

Aanvragers van een voorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) zijn op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat het CAK de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdragen uitvoert. Het CAK verstrekt aan de gemeente een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

De gemeente kan met deze overzichten van het CAK de aantallen personen, de soort en omvang van de zorgverlening beoordelen in relatie tot de eigen WMO-administratie. Door het ontbreken van inkomensgegevens op de CAK-overzichten heeft de gemeente Hengelo onvoldoende informatie over de eigen bijdragen om de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de keuze van het CAK de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdragen te laten uitvoeren, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat de gemeente Hengelo geen zekerheid kan verkrijgen over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen.

Achtervangfunctie voor de WEW

Vanaf 1995 zijn de gemeentegaranties niet meer mogelijk. De waarborgfunctie is ondergebracht bij de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). WEW voert de NHG, nationale hypotheekgarantie, uit en staat garant voor hypotheek van particuliere woningbezitters die vanaf 1995 onder NHG-condities zijn afgesloten. Van 1995 tot 2011 zijn gemeenten en rijk, elk voor 50%, aanspreekbaar voor schulden als de WEW onvermogen zou worden. Vanaf 2011 ligt deze verantwoordelijkheid voor 100% bij het rijk. WEW heeft een garantievermogen van 1,7 miljard euro. De kans, dat de gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijna nihil. Omdat banken de restantschulden niet doorgeven aan WEW is het niet mogelijk om het totale achtervangrisico te kwantificeren.

Achtervangfunctie voor de WSW

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is het waarborgfonds voor de sociale woningbouw in Nederland. Zij staan garant voor de rente- en aflossingsverplichtingen van corporaties als deze niet meer aan de betalingsverplichting kunnen voldoen. Het WSW heeft voor deze achtervang afspraken gemaakt met gemeenten (50%) en Rijk (50%) dat zij kunnen beschikken over renteloze leningen mocht niet aan de betalingsverplichting kunnen worden voldaan. Gemeenten en Rijk zijn het sluitstuk van de zekerheidscultuur binnen het borgstelsel. De kans dat de gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijna nihil.

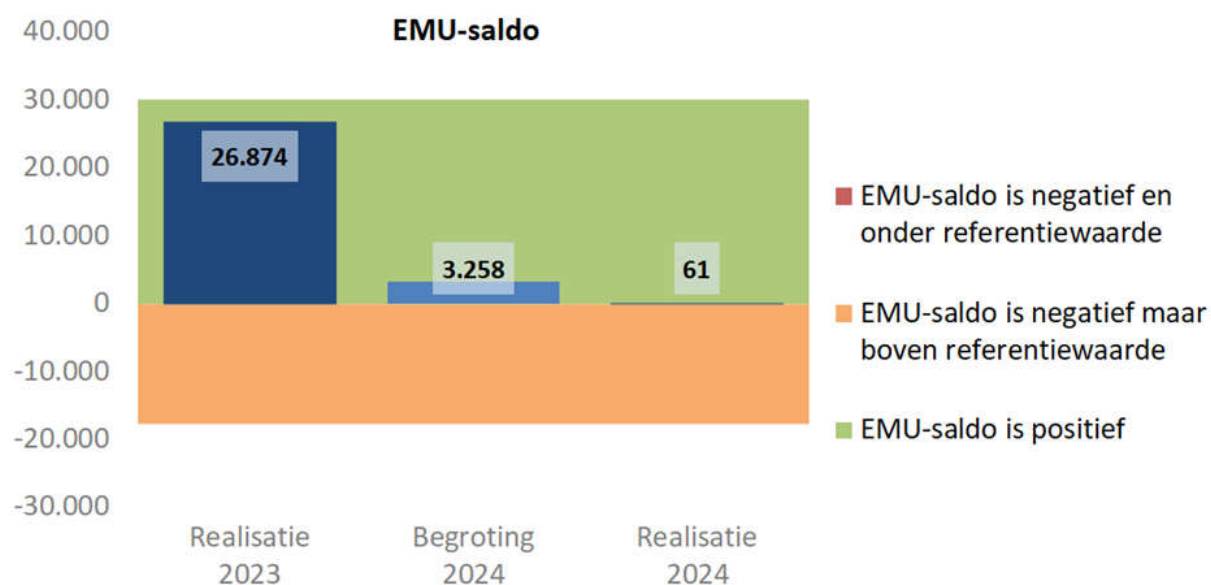
Per ultimo december 2023 heeft WSW een risicovermogen van € 584 miljoen. De credit rating van de twee grootste kredietbeoordelaars is triple A, de hoogst mogelijke kredietwaardigheid.

EMU Saldo

Toelichting EMU-saldo

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. Zo tellen investeringen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Een ander verschil heeft betrekking op mutaties van reserves en voorzieningen. Die tellen wel mee in het stelsel van baten en lasten, maar niet voor het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Wij hebben in 2024 een klein positief EMU-saldo.

Grafische weergave ontwikkeling EMU-saldo

Tabel EMU-saldo

		Bedragen x € 1.000		
EMU Saldo		Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
1.	Mutaties financiële activa			
1a.	(+) Financiële vaste activa	-13.049	-18.280	-7.316
1b.	(+) Uitzettingen	50.046	-23.331	-20.833
1c.	(+) Liquide middelen	42	8.313	31
1d.	(+) Overlopende activa	-12.008	200	149
2.	Mutaties financiële passiva			
2a.	(-) Vaste schuld	-24.021	-35.656	-34.519
2b.	(-) Vlottende schuld	-6.836	-850	4.992
2c.	(-) Overlopende passiva	29.014	150	1.497
3.	Boekwinst			
3a.	(-) Boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo		26.874	3.258	61

7.3.4 Toelichting op de staat van baten en lasten

7.3.4.1 Incidentele baten/lasten

Het overzicht wordt opgesteld op basis van de Notitie Structurele en Incidentele baten en lasten van de Commissie BBV. Net als in de notitie hanteren we als gemeente het uitgangspunt dat structurele baten en lasten de regel zijn c.q. incidentele baten en lasten de uitzondering. Deze uitzonderingen van incidentele baten en lasten worden volledig opgenomen in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten. Zowel in de begroting en de meerjarenraming als in de jaarrekening. In beginsel verwerken wij dus elke baat of last als structureel tenzij deze voldoet aan één of meerdere kenmerken die in de notitie zijn opgenomen.

Incidentele baten / lasten vanaf € 50.000 (bedragen x €1.000)

Taak veld	Omschrijving incidentele baten/ lasten vanaf € 50.000 (bedragen x €1.000)	B/L	Bedrag	Toelichting
Programma 1 t/m 3				
Geen				
Programma 4:				
4.2	Compensatie meerkosten energie	B	215	Wij hebben van het Rijk compensatie ontvangen voor de meerkosten in energie
4.3	NPO middelen	L	342	We hebben Incidentele middelen vanuit NPO en corona gerelateerde onderwijsvertragingen ingezet
4.3	Doorstroompunt	B	185	Aanvullende incidentele subsidie om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen en schoolverlaters aan een baan te helpen.
4.3	Doorstroompunt	L	185	Aanvullende incidentele subsidie om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen en schoolverlaters aan een baan te helpen.
Programma 5:				
5.3	Spuk Impuls Jongerencultuur	B	536	Wij hebben de middelen vanuit de spuk uitbetaald aan organisaties die activiteiten voor cultuurbeoefening door jongeren organiseren
5.3	Spuk Impuls Jongerencultuur	L	536	Wij hebben een incidentele SPUK ontvangen voor cultuurbeoefening door jongeren

Taak veld	Omschrijving incidentele baten/ lasten vanaf € 50.000 (bedragen x €1.000)	B/L	Bedrag	Toelichting
5.3	Lokale culturele organisaties	L	174	Wij hebben resterende incidentele coronamiddelen ingezet voor het versterken en vernieuwen van lokale culturele organisaties
5.6	Robuuste rechtsbescherming	L	119	Wij hebben POK middelen ingezet om het juridisch loket in de Bibliotheek Hengelo voort te zetten
5.7	Stadsecoloog 24-NB-5.7	L	57	Deze kosten worden vanuit de in de zomernota beschikbaar gestelde middelen gedekt.
Programma 6:				
6.1	Vluchtelingen	B	17.011	Ontvangen incidentele inkomsten Rijk en COA voor de opvang van vluchtelingen in 2024.
6.1	Vluchtelingen	L	8.631	Incidentele uitgaven voor de opvang van vluchtelingen
6.3	Toeslagenaffaire	B	348	Incidentele compensatie voor het Rijk en buiten invordering in het kader van de kinderopvangtoeslagenaffaire
6.3	Toeslagenaffaire	L	305	In het kader van de kinderopvangtoeslagenaffaire incidentele uitgaven 2024 bijzondere bijstand voor toeslagen en overige kosten.
6.3	ROZ Tozo uitvoeringsbudget als centrum gemeente - directe kosten 2023	L	687	Uitvoeringskosten Tozo regeling 2024 voor gemeente Hengelo en overige gemeenten.
6.3	ROZ Tozo regeling gemeente Hengelo uitvoeringsbudget	B	205	Aanvullende incidentele opbrengsten voor de gemeente Hengelo in het kader van de uitvoering van de Tozo regeling voor andere gemeenten
6.5	Nieuw Beschut	L	71	Aanvulling negatief eigen vermogen Stichting SWB Beschut (Nieuw Beschut) 2024
6.73c	Specifieke uitkering niet beoogde jeugdzorgkosten vanwege verblijf in gemeente	B	958	Wij hebben met terugwerkende kracht subsidie ontvangen ter dekking van in 2022/2023 gemaakte jeugdhulpkosten voor een gerepatriëerd gezin.
Programma 7:				
7.1	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	B	471	Brede SPUK-regeling voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis
7.1	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	L	464	Brede SPUK-regeling voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis
7.4	Bijdrage SPUK Energiearmoede	B	667	Via het Rijk hebben wij SPUK middelen ontvangen voor de aanpak van energiearmoede. De Rijksbijdrage is ingezet voor verduurzamingsmaatregelen voor inwoners van Hengelo
7.4	Inzet SPUK Energiearmoede	L	-667	Via het Rijk hebben wij SPUK middelen ontvangen voor de aanpak van energiearmoede. De Rijksbijdrage is ingezet voor verduurzamingsmaatregelen voor inwoners van Hengelo
7.4	Bijdrage SPUK NIP LAI	B	27	Via het Rijk hebben wij SPUK middelen ontvangen ten behoeve van het Nationaal Isolatie Programma. De Rijksbijdrage is ingezet voor verduurzamingsmaatregelen voor inwoners van Hengelo
7.4	Inzet SPUK NIP LAI	L	-27	Via het Rijk hebben wij SPUK middelen ontvangen ten behoeve van het Nationaal Isolatie Programma. De Rijksbijdrage is ingezet voor verduurzamingsmaatregelen voor inwoners van Hengelo
7.4	Bijdrage SPUK NPLW	B	123	Via het Rijk hebben wij SPUK middelen ontvangen in het kader van de regeling regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie. De rijksbijdrage is ingezet voor de uitvoering van de warmtetransitie.
7.4	Inzet SPUK NPLW	L	-123	Via het Rijk hebben wij SPUK middelen ontvangen in het kader van de regeling regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie. De rijksbijdrage is ingezet voor de uitvoering van de warmtetransitie.
7.4	Bijdrage SPUK loket deelmobiliteit	B	191	Via de provincie hebben wij SPUK middelen ontvangen voor de uitvoering van project loket deelmobiliteit. De provinciale bijdrage is ingezet om de plaatsingen en gebruik van deelmobiliteit te bevorderen.
7.4	Inzet SPUK loket deelmobiliteit	L	-191	Via de provincie hebben wij SPUK middelen ontvangen voor de uitvoering van project loket deelmobiliteit. De provinciale bijdrage is ingezet om de plaatsingen en gebruik van deelmobiliteit te bevorderen.
7.4	Subsidiebijdrage Energie cooperatie Energie van Hengelo	L	194	Wij hebben een subsidie verleend aan Energie cooperatie Energie van Hengelo voor de doorontwikkeling en overige activiteiten uit het bedrijfsplan.
Programma 8:				
8.1	Ruimte en leefomgeving	L	53	Ambtelijk inzet voor het behoud en versterken van de sociaaleconomische kwaliteit in het landelijk gebied
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	B	114	Het resultaat BXL wordt verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	B	53	De tussentijdse winst van Hemmelhorst wordt verrekende met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	L	152	De rentecompensatie voor De Veldkamp wordt verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)

Taak veld	Omschrijving incidentele baten/ lasten vanaf € 50.000 (bedragen x €1.000)	B/L	Bedrag	Toelichting
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	L	13.404	Vanuit de afwikkeling van project Dalmeden, 't Oosterveld, deelproject Hart van Zuid Langer Erve en deelproject Hart van Zuid Verspreide gronden volgt deze mutatie, die wordt verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	L	-6.069	De aanpassing van de voorziening Grex IEG wordt verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	L	-1.281	De aanpassing van de voorziening NIEGG wordt verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	L	46	Het resultaat niet in exploitatie genomen gronden wordt verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	L	127	De nakomende kosten van de reeds afgesloten projecten worden verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	L	96	Het afwaarderen van de boekwaarde gronden aan de Geleenstraat wordt verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	B	69	Het resultaat vanuit gronden in verhuur verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	B	832	Het resultaat vanuit erfpacht wordt verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	B	71	De aan- en verkoop percelen grond van Enexis worden verrekend met de reserve Grex (mutatie grondexploitatie)
8.3	Subsidiebeschikking startbouwimpuls	B	2.683	Vanuit het Rijk hebben wij SPUK-middelen ontvangen voor woningbouw in het kader van de startbouwimpuls (SBI).
8.3	Subsidiebeschikking startbouwimpuls	L	2.683	Wij hebben subsidie verleend aan ondernemingen voor de bouw van woningen in het kader van de startbouwimpuls (SBI).
8.3	Spoorzone	L	230	Voor de ontwikkeling van de spoorzone is er incidenteel geld beschikbaar (deels vanuit de reserve talentopgave).
8.3	Implementatiekosten omgevingswet	L	68	De kosten die gemaakt zijn voor de invoering van de omgevingswet zijn gedekt uit middelen van voorgaande circulaire

Programma 9:

0.1	Storting voorziening pensioen wethouders	L	1.297	De voorziening is geactualiseerd op basis van de waardeberekening toekomstige pensioenuitkeringen
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	L	300	Van de verkoop van de panden aan de W. de Clercqstraat volgt een incidentele last vanuit het afboeken van de boekwaarde
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	B	458	Vanuit de verkoop van de panden aan de W. de Clercqstraat volgt een incidentele baat
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	L	56	De incidentele inhuur voor het vatgoedbedrijf wordt verrekend met de reerve vastgoedbedrijf
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	L	162	De kosten voor af te stoten panden worden verrekend met de reserve vastgoedbedrijf
0.4	Storting voorziening spaarverlof	L	312	Door de toename van het spaarverlof en de jaarlijkse herwaardering van het uurtarief wordt de voorziening op peil gebracht.
0.5	Verliesneming vermogenstekort Warmtenetwerk Hengelo B.V.	L	105	We moeten dit verlies nemen, omdat bekend is dat Warmtenetwerk ophoudt te bestaan. Wij moeten ons aandeel in het verlies dragen.
0.5	Juridische ondersteuning aankoop aandelen Twence	L	60	De incidentele aankoop aandelen Twence heeft veel externe juridische ondersteuning gevestigd.
0.7	Gemeentefonds - Invoerings-/ uitvoeringskosten Omgevingswet (DU)	B	262	In het gemeentefonds hebben wij middelen uitgekeerd gekregen middels de decentralisatie-uitkering (DU) invoerings-/ uitvoeringskosten Omgevingswet (2022 t/m 2024). Het betreft een tegemoetkoming voor de invoerings- en tijdelijke extra uitvoeringskosten als gevolg van deze nieuwe Wet.
0.7	Gemeentefonds - Meerkosten Oekraïne sociaal domein (DU)	B	118	In het gemeentefonds hebben wij middelen uitgekeerd gekregen middels de decentralisatie-uitkering meerkosten Oekraïne sociaal domein (2022 t/m 2024). Het betreft een tegemoetkoming in de meerkosten.
0.7	Gemeentefonds - Energietoelag (DU)	B	157	Incidentele gemeentefondsmiddelen voor de vangnetconstructie energietoelag.
0.7	Gemeentefonds - Alleenverdienersproblematiek (DU)	B	111	Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en zorgtoelag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand.
0.7	Gemeentefonds - Toekomstbestendig maken energiebeleid (DU)	B	371	Deze middelen zijn bedoeld voor het toekomstbestendig maken van energiebeleid en aanpak netcongestie voor de hele regio Twente. In RES-verband is een uitvoeringsplan 2025 gemaakt waarin de betreffende middelen gekoppeld zijn aan acties. Gemeente Hengelo ontvangt de middelen, omdat we gastheer zijn voor het MDA (milieu, duurzaamheid, afval).
0.7	Gemeentefonds - Spreidingswet (DU)	B	57	Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken voor asielzoekers om zo tot een evenwichtiger spreiding van asielzoekers te komen over gemeenten en provincies.

Taakveld	Omschrijving incidentele baten/ lasten vanaf € 50.000 (bedragen x €1.000)	B/L	Bedrag	Toelichting
0.10	Totaal incidentele toevoegingen reserves	L	63.022	Incidentele toevoegingen aan de reserves
0.10	Totaal incidentele onttrekkingen reserves	B	50.002	Incidentele onttrekkingen aan de reserves
	Totaal (t.b.v. kengetal structurele exploitatieruimte)	B	76.295	
	Totaal (t.b.v. kengetal structurele exploitatieruimte)	L	85.580	

7.3.4.2 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves 2024

Taakveld	Omschrijving structurele dotatie/onttrekking aan reserve	D / O	2024
0.10	Dotatie algemene reserve (rente)	D	5
0.10	Dotatie reserve Schouwburg	D	202
0.10	Onttrekking reserve dekking kapitaallasten	O	252
	Totaal dotaties	D	207
	Totaal onttrekkingen	O	252

7.3.4.3 Aanwending onvoorzien

Wijziging begroting	Stuk nummer	Omschrijving	Pr.	B&W datum	Mutatie	Nieuw Saldo
		Onvoorzien (primitieve begroting)				91.000
		Onvoorzien structureel (primitieve begroting)				75.000
Eindstand						166.000

In 2024 is er geen beroep gedaan op het budget voor onvoorzien.

7.3.4.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Afsluiten deelprojecten Dalmeden

Dalmeden is een project met een lang financieel verleden. Er is er meer dan 20 jaar aan informatie binnen deze grondexploitatie verwerkt voor reeds gerealiseerde deelplannen, wat de overzichtelijkheid niet ten goede komt. Daarom is al eerder de wens uitgesproken om de grondexploitatie Dalmeden te “versimpelen”/ inzichtelijker te maken en te actualiseren.

De “vereenvoudiging” kan gerealiseerd worden door de grondexploitatie voor de gerealiseerde deelplannen af te sluiten. De deelplannen Meander Noord, Kamers en Weide blijven dan over als nog uit te voeren (nog te realiseren deel).

Deze vereenvoudiging wordt separaat naar de Raad gebracht (zaaknummer 3878230). Inhoudelijk wijzigen de plannen niet. Het is een wijziging van de administratieve verwerking van dit plan die aan de Raad aangeboden moet worden.

De definitieve besluitvorming vindt plaats in 2025. De gevolgen zijn echter materieel van betekenis voor de jaarrekening van 2024 en deze zijn daarom verwerkt in de jaarrekening van 2024.

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar deel I van de herzieningen.

Erfpachtovereenkomst zonnepark Boeldershoek

Op 7 januari 2025 is de erfpachtovereenkomst afgesloten tussen de gemeente en zonnepark Boeldershoek Hengelo B.V.

In deze overeenkomst is afgesproken dat de erfpachter een jaarlijkse vergoeding betaalt over de boekwaarde van de gronden. Daarmee worden de gronden tegen de boekwaarde opgenomen in het erfpachtcomplex.

Deze gronden waren geadmistreerd in de niet in exploitatie genomen gronden. Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor dat de gronden, die niet in een transformatieproces zitten, dan voor de marktwaarde getaxeerd dienen te worden. Tijdens de terreinopname is geconstateerd dat onderhavige percelen hoofdzakelijk in gebruik zijn als gras- en maïsland. De getaxeerde waarde voor grasland lag € 1,6 miljoen lager dan de boekwaarde. Daarvoor is een voorziening getroffen. Door deze overeenkomst vervalt de wettelijke bepaling dat er een voorziening getroffen dient te worden.

7.3.4.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 18-12-2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 14 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 3.1 miljoen bedraagt.

Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 14 miljoen. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 1.6 miljoen acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.